

Justis- og politidepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Deres ref.

Vår ref.
2008/290-/K00/SEN

Sted/Dato.
Øksfjord 01.04.2009

Særutskrift: NOU 2007 : 13 Den nye sameretten - Høring

edtak i Kommunestyre- 27.03.2009

Loppa kommune slutter seg til høringsuttalelsen fra Vest-Finnmark Regionråd i møte den 4.mars 2009 slik;

1. Samordning er nødvendig i det videre lovarbeid.
VFR ser det som nødvendig at det skjer en samordning av lover. Samiske interesser reguleres nå i to lover da beregnet på forskjellige geografiske områder: Finnmarksloven og Hålogalandsloven. Finnmarkslovens kap 5 bør samordnes med Hålogalandsloven i en felles lov da problemstillingene er stort sett lik. Vi bør ha en felles og lik nasjonal lov for disse problemstillingene.
2. Nye lover og mer byråkrati.
VFR oppfatter at forslaget om ny saksbehandlings- og konsultasjonslov er uklar og upresis. Den er blant annet uklar på hvem som er hørings- og konsultasjonsadresser. Den gir økt byråkrati og saksbehandlingstid ved at det skal gjennomføres parallelle prosesser. For Finnmark kan vi for samme sak få parallelle prosesser etter:
 - Finnmarksloven.
 - Plan- og bygningsloven
 - KonsultasjonslovenVFR vil og peke på forslaget om at konsultasjonsinstituttet skal omfatte mange hverdagslige og små saker som utmarksutnyttelse, jakt, fangst, skogbruk, hyttebygging etc. VFR mener at konsultasjonsinstituttet i hovedsak bør gjelde større regionale og nasjonale saksområder, og ikke mindre saker som avgjøres på kommuneplan og styres av annet lovverk som plan- og bygningslov, jordlov, reindriftslov etc.

VFR har i brev 30.mai 2007 til bla statsministeren, miljøvernministeren og arbeids- og inkluderingsministeren tatt opp problemstillingen knyttet offentlighet i konsultasjonsprosessene. Saken er også tatt opp og drøftet med arbeids- og inkluderingsminister og hans politiske team i møte den 7. februar 2008. Vi har en rekke tilfeller registrert konsultasjoner mellom Sameting og sentrale myndigheter uten at offentligheten verken har visst om disse eller kjent innholdet av. VFR vil kreve at konsultasjonene gjøres offentlige, og ber om at offentlighetsloven endres slik at innhold og hovedtema i konsultasjonene offentliggjøres.

3. Endringer i eksisterende lovverk.

3.1 Reindrifftsloven.

VFR er særlig opptatt av endringsforslagene til reindrifftsloven:

- Utvalget foreslår å oppheve reindrifftslovens hjemmel for å frede områder mot reinbeite, § 19. Dette forslaget går rett inn i striden om fredning mot reinbeite i områder i Finnmark. Siden 2003 har en opphevelse/endring av forskriften vært til behandling, og endelig sluttbehandling er ventet i løpet av våren 2009. VFR vil sterkt anbefale å opprettholde dagens hjemmelsgrunnlag for fredningsbestemmelser.
- VFR viser til de mange forslag til ny reindrifftslov som i stor grad vil være i strid med andre samfunnsinteresse. Dette kan være interesser knyttet til arealbruk innenfor utbyggingsområder, landbruk, råstoffområder som skifer, sand/grus og mineraler. Videre er det betydelige allmenne interesser knyttet til jakt, fiske, friluftsliv og motorferdsel i utmark som får endrede rammevilkår i Finnmark. Særlig synes den utvidede retten til motorferdsel i utmark og dobbelt "borgerskap" til storviltjakt å være av dramatisk karakter. Langt i samme retning går forslagene til rettigheter for reindrifften til å etablere hytter, nødvendige flytteleier, ta i bruk privat jord til beitearealer, gjerdeplikt osv.

I utgangspunktet er VFR uenige i disse samla betydelige rettighetsendringer.

Umiddelbart synes det som lovforslaget gir forskjellsbehandling mellom næringer og allmenne interesser på den ene siden og reindrifftsnaeringen på den annen side. Det kan synes som om reindrifftsnaeringen konsekvent blir foretrukket og prioritert foran andre interesser. Konsekvensene av disse valgene er verken tilstrekkelig utredet eller vurdert i utvalgets arbeid. Det er opplagt at disse endringer vil skape stor uro i Finnmark. VFR vil i likhet med flere kommune kreve at dette blir konsekvensvurdert og grundig utredet med alle parter før et eventuelt videre revisjonsarbeid av loven skjer.

3.2 Plan- og bygningslov.

NOU-en foreslår at Sametinget gis rett til å gi planretningslinjer for hvordan naturgrunnlaget for samisk kultur og næringer skal sikres før aktuelle planvedtak gjøres. Forslaget må og sees i sammenheng med allerede vedtatt ordning om at Sametinget har fått rett til å fremme innsigelse i arealplansaker. VFR vil i den forbindelse peke på at disse ordningene er en betydelig svekkelse av kommunenes myndighet til å bestemme arealbruken i egen kommune.

For øvrig vil VFR anbefale:

- Lovgiver må samordne disse planretningslinjene med "Retningslinjer for endret bruk av utmark" (Finnmarksloven). Vi bør ikke ha flere sett av retningslinjer som i hovedsak omfatter samme sakskompleks.
- Det må stilles krav til at retningslinjene må godkjennes av departementet.

ARBEID MED RETTIGHETER.

Tilknyttet behandlingen av "Den nye sameretten", har VFR også drøftet rettigheter for næringer og allmenne interesser i kommunen. VFR ser så alvorlig på den rettighetskampen som pågår i Finnmark, at en finner tiden inne til å be om en vurdering av rettighetene i våre kommuner. Dette er også et nødvendig arbeid knyttet til Finnmarkskomisjonens arbeid. VFR vil anmode kommunene å vurderer et faglig utredningsarbeid som nødvendig.

Vest-Finnmark Regionråd krever at Landbruksdepartementet stopper prosessen med endringer av fredningsgrensene inntil rettighetene i forhold til Finnmarkskommisjonen er avklart.

AVSLUTTENDE MERKNADER

En del av kommunenes begrunnelse for i sin tid å støtte Finnmarksloven, var at Norge måtte være forpliktet til å gjennomføre internasjonale avtaler hva angår urfolks rettigheter. Finnmark er et samisk kjerneområde. Det er derfor naturlig at Finnmark og Finnmarksloven setter standard for problemstillingen. Av disse prinsipielle årsaker finner VFR det naturlig av vi får en Hålogalandslov som ligger opp til prinsippene i Finnmarksloven.

Men det forbauser at arbeidet med de samiske rettigheter utenfor Finnmark, skal medføre at de samiske og urfolks rettigheter skal gå så mye lengre i arbeidet med Hålogalandsloven enn med Finnmarksloven. Hadde vi fått en NOU i samsvar med prinsippene og tiltakene i Finnmarksloven, ville vi ikke hatt merknader. Men vi reagerer negativt på økt byråkrati og mer komplisert saksbehandling knyttet til retningslinjer og konsultasjoner. Vi opplever det negativt at de allmenne interesse blir betydelig svekket knyttet til jakt, fiske og utmarksutøvelse til fordel for reindriften. Vi reagerer også negativt på at næringsinteresser knyttet til eksempelvis landbruk, reiseliv, bergverk blir svekket i forhold til reindriften. Vi reagerer negativt på at fjord- og sjøsamiske interesser blir svekket i forhold til reindriftsinteresser. Det er disse og mange andre forslag i NOU-en som vi opplever går langt utover forutsetninger som ligger i Finnmarksloven, som vi stiller oss kritiske til.

Enstemmig vedtatt.

Med hilsen

Solbjørg Irene Jensen
Sekretær